

# Afdeling Noord van de NEV

De Afdeling Noord van de Nederlandse Entomologische Vereniging is in 1969 opgericht door in Noordoost-Nederland wonende leden van de vereniging om te voorzien in een behoefte om entomologische kennis uit te wisselen. De activiteiten van de afdeling omvatten jaarlijkse bijeenkomsten en excursies. De bijeenkomsten zijn levendig van karakter en hebben in de loop der jaren een grote variatie aan onderwerpen de revue zien passeren. Leden van de afdeling zijn betrokken geweest bij enkele entomologische boeken die het afgelopen decennium verschenen. Daarnaast brengt de afdeling tweemaal per jaar een krant voor de leden uit. De afdeling streeft er naar met name onder jongeren de belangstelling voor de entomologie te bevorderen en de samenwerking met entomologisch geïnteresseerden te intensiveren.

Entomologische Berichten 64(4):132-134

## Van toen ...

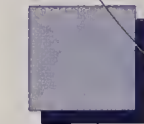
De geschiedenis van de afdeling Noord, actief in het gebied waar ons symbool de grote vuurvlieder *Lycaena dispar batava* (Haworth) (figuur 1) vliegt, ving aan in het jaar 1969 toen in een Groninger horeca-etablisement de heren E.L. Blom, H. Dijkstra sr., A. van Essen, J.E. Mollema, J. Otto, G. Stobbe, K. Vegter, A.G. de Wilde en L. Witmond bijeen kwamen. Als mensen met dezelfde liefhebberij besloten ze hun ervaringen uit te wisselen en elkaar te informeren. Daarmee was de 'noordelijke tak' van de landelijke NEV een feit. De doelstelling was dertig jaar geleden eigenlijk heel eenvoudig: insecten verzamelen en gegevens uitwisselen. Regelmatig werden excursies gehouden, die frequent naar Terschelling gingen, het eiland waar H. Dijkstra sr. zijn micro's verzamelde.

Over een lange periode zijn er jaarlijks vier bijeenkomsten van de afdeling gehouden in de School voor Handenarbeid te Groningen, onder voorzitterschap van Willem Blom. Willem Blom is bij velen nog steeds een begrip, niet alleen omdat hij vele Noord-Nederlanders wegwijs maakte in de wereld van de entomologie, maar ook door zijn reis door Iran, die hij maakte samen met A. van Essen. Deze reis leverde veel nieuwe vlindergegevens op uit die regio. De omvangrijke verzamelingen van veel van de entomologen van het eerste uur zijn later grotendeels opgenomen in de musea van Amsterdam en Leiden, waar ze een basis vormen voor

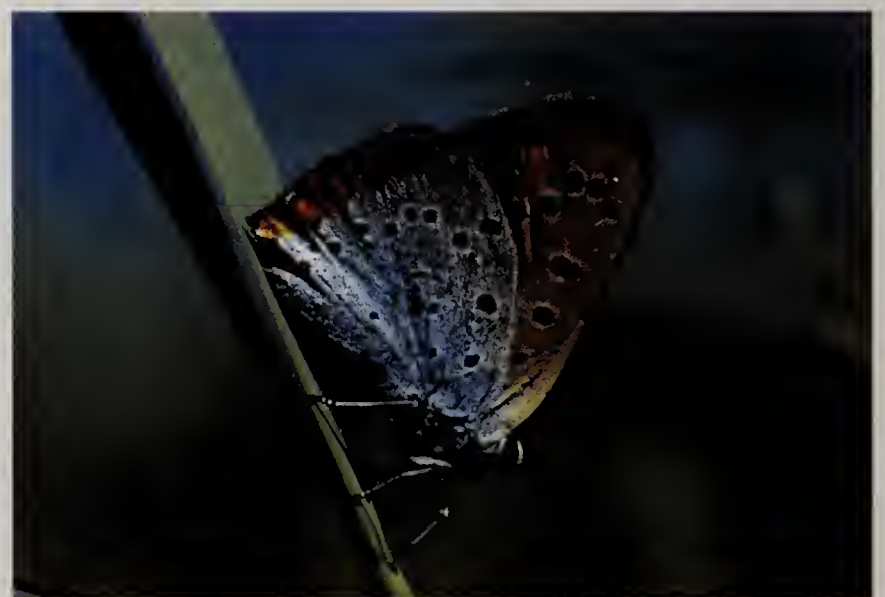
H.A. Bijl<sup>1</sup> en H.J. Holsteijn<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Wimerts 69  
9204 GS Drachten  
hanserikabijl@hotmail.com

<sup>2</sup>Plutolaan 130  
9742 GT Groningen



onderzoek en registratie. Vele van onze oud-leden leven voort in anecdotes, zoals G. Stobbe, destijds directeur van het Fries Natuurmuseum, die door zijn medewerkers verboden werd een brommer te berijden omdat hij meer oog had voor passerende zweefvliegen dan voor medemensen.



**Figuur 1.** Grote vuurvlieder *Lycaena dispar batava*, Weerribben, 19 juli 2003. Foto: Guido Keijl  
*Large copper* *Lycaena dispar batava*, Weerribben, Overijssel, 19 July 2003.

### Het bestuur van afdeling Noord wordt gevormd door

**voorzitter** Hans Bijl, Wimerts 69, 9204 GS Drachten, 0512-520986

**secretaris** Wiebe Poppe, Zuiderveldstraat 64, 8501 KE Joure, 0513-415918

**penningmeester** Joop Prijs, Bosland 4, 9753 EV Haren, 050-5349813

**bestuurslid** Henk Beers, Regentessestraat 90, 9717 MC Groningen, 050-3110134

**bestuurslid** Harry Holsteijn, Plutolaan 130, 9742 GT Groningen, 050-5717863

### ... de tijd van nu ...

Langzamerhand groeide de afdeling Noord uit tot een club met zo'n vijftig leden en veranderden de activiteiten. Kweken, veldstudie, fotografie, registratie en inventarisatie zijn steeds meer de nieuwe doelen geworden. Veel leden leveren hun inventarisatiegegevens aan diverse beheersorganisaties van natuurterreinen of Particuliere Gegevensbeherende Organisaties zoals de Vlinderstichting. Andere leden zijn actief in provinciale vlinderwerkgroepen. De Vlinderwerkgroep Friesland heeft de vlinders in haar provincie minutieus in kaart gebracht (Vlinderwerkgroep Friesland & De Vlinderstichting 2000) en ons lid P. Zumkehr schreef het boek *Dagvlinders van Terschelling* (1994). Ons lid A. de Wilde publiceerde een rupsentabel (1991). Weer andere leden geven determinatiecursussen op plaatselijk niveau.

Het bestuur (zie kader) heeft - na overleg met de leden - het aantal bijeenkomsten teruggebracht naar drie per jaar: tweemaal in Leeuwarden en eenmaal in Groningen. Tenminste een van deze jaarlijkse bijeenkomsten staat in het teken van eigen activiteiten. Zo zijn we onder meer druk geweest met het maken van genitaalpreparaten, het oefenen in determineren en met microscoopwerk. Nog steeds wordt in de



**Figuur 2.** 'Uit de oude doos'. Excursie naar Noordwest-Overijssel in 1972. Van links naar rechts Auke van Randen, Hans Bijl, onbekend, Jo van Oort, Aaldert van Essen, Jan Meijer, onbekend (liggend, rechts), Ynze Wijnalda, Jannie Sinnema. Foto: waarschijnlijk mevrouw H. van Essen. *Excursion to North-west Overijssel in 1972, with the names of the participants, from left to right.*



**Figuur 3.** Excursie naar Schiermonnikoog, 1 september 2001. Van links naar rechts Henk Beers, Hans Bijl, Jan E.D. Visser en mevrouw Haarsma-Terpstra. Foto: Wiebe Poppe *Excursion to Schiermonnikoog, 1 September 2001, with the names of the participants, from left to right.*

bijeenkomsten echter erg veel waarde gehecht aan informatie-uitwisseling door de leden over persoonlijke bezigheden, ervaringen en waarnemingen. Die uitwisseling behelst evenzeer het delen van reisbelevissen, hulp bij het determineren van materiaal, het informeren over nieuw uitgekomen boeken of het instrueren van persoonlijke handigheden. Dikwijls worden (delen van) collecties meegebracht en leiden meldingen tot levendige discussies. Om er voor te zorgen dat niemand iets hoeft te missen maken we tijdens onze bijeenkomsten regelmatig gebruik van een videocamera, die zelfs de kleinste insecten groot op een beeldscherm weergeeft. Bij elke bijeenkomst worden er, uit het verenigings- of particuliere bezit van leden, tijdschriften meegebracht die geleend kunnen worden. Op de bijeenkomsten krijgen niet alleen vlinders aandacht, ook wespen, (zweef)vliegen, kevers en veel andere insectengroepen komen aan bod. Het bestuur programmeert variatie actief in de bijeenkomsten door uiteenlopende sprekers en onderwerpen te zoeken. Het brengt onderwerpen voort als het internet in de entomologie, historische insectenboeken, ecologie van waterinsecten en insecten in de forensische wetenschap. Zo probeert de afdeling verbreding te koppelen aan diepgang. Als bijzondere activiteit wordt van tijd tot tijd een middag georganiseerd waarin alle relevante uitgaven van ondermeer de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging en de Jeugdbonden worden gepresenteerd en verkocht.

Sinds 1989 brengt de afdeling tweemaal per jaar onder redactie van bestuurslid H.J. Holsteijn een eigen blad uit. Daarin zijn teksten opgenomen die variëren van de notulen van bijeenkomsten en de verslagen van lezingen tot het overige wel en wee van de afdeling. We horen vaak dat de ver-

slagen van onze bijeenkomsten een uitstraling hebben die het afdelingsbelang ver overschrijden en zien dat graag als onze bijdrage aan het uitwisselen van informatie tussen de diverse afdelingen. Naast deze samenkomsten wordt zoveel mogelijk een jaarlijkse excursie georganiseerd naar een interessant gebied (figuur 3). Soms duurt zo'n excursie een weekend, soms betreft het een middagexcursie.

### ... en de tijd van morgen

Evenals als andere verenigingen kent echter ook de afdeling Noord de problemen die de vergrijzing van het ledenbestand met zich mee brengt. Het streven van het bestuur blijft daarom gericht op het aantrekken van jongere leden. Waar mogelijk probeert zij ook uit andere natuurdisciplines jongeren te interesseren voor de entomologie, zoals dat ook gebeurt op landelijk niveau. Potentiëel geïnteresseerden worden uitgenodigd enkele keren vrijblijvend de bijeenkomsten bij te wonen. Twee keer proeven aan de sfeer helpt hen de vereniging en haar leden te leren kennen, zodat de instap snel kan worden gemaakt. Daarnaast blijft de vereniging er hard aan werken tijdens haar bijeenkomsten een zo breed mogelijk spectrum aan onderwerpen aan te bieden en de doe-dagen te handhaven.

Om variatie en kwaliteit vast te houden werken we, als afdeling Noord, graag mee aan een intensivering van de samenwerking tussen de landelijke vereniging en haar afdelingen en secties of individuele leden. Een goede samenwerking, als basis voor een duurzame en actieve vereniging, is onze wens voor de toekomst.

### Literatuur

Vlinderwerkgroep Friesland & De Vlinderstichting 2000. *Dagvlinders in Fryslân. Het vluchtige vastgelegd.* Friese Pers Boekerij / KNNV Uitgeverij.

Wilde A de 1991. *Rupsentabel, deel 1.* Jeugdbondsuitgeverij.

Zumkehr P 1994. *Dagvlinders van Terschelling.* Uitgeverij Van Gorcum / KNNV Terschelling.

Geaccepteerd 23 april 2004.

#### Summary

##### Section 'North' of the NEV

The section 'North' of the Netherlands Entomological Society was founded in 1969 by members of the Society that live in the north-eastern part of The Netherlands, with the aim to share and exchange entomological knowledge. Activities of the section include meetings and excursions. The meetings are characterized by a lively atmosphere and a wide variety of subjects have been discussed over the years. During the last decade, members of the section have been involved in publication of several books on entomology of The Netherlands. Twice a year members receive a special section-journal. The section intends to stimulate the interest in entomology, especially among the younger generation, and to intensify the cooperation between entomologists in The Netherlands.